

Chiro Brussel & City Pirates

Valorisatieconferentie DIEGEM

‘Superdivers samenleven, de sociale cohesie voorbij’

25 november 2016, BIP Brussels

Chiro Brussel

DieGem: Jolijn De Haene & Griet Verschelden

Chiro : Merijn Van de Geuchte

Chiro (in de stad)

CHIRO EN MAATSCHAPPIJ

CHIRO
— IN —
BRUSSEL:
ANDERS EN TOCH ZO
GEWOON

**'40 LEDEN EN 6 VERSCHILLENDE NATIONALITEITEN,
DA'S EIGENLIJK WEL STRAF!'**

Solidariteit bij Chiro

- *Binnen lokale Chirogroepen*
 - Sterke inzet op toegankelijkheid
 - Door huisbezoeken, ouders in het Frans te woord staan, sms'jes, halal eten, gebedstentje mee op kamp
 - Door het laag houden van financiële bijdragen
- *Bij Chirojeugd Vlaanderen*
 - Commissie Diversiteit
 - Focus op de voorwaarden tot solidariteit
 - Solidariteitsfonds
 - Informatie via brochures en website
 - Specifieke initiatieven en experimenten
 - Vb. BINT en de Stadswerkingen

Chiro in de stad onder druk

- Gedeelde normen en waarden onder druk
- Intergenerationele solidariteit in het gedrang
 - Doorstroom leden naar leiding
 - Ouders kennen Chiro niet

Probleemstelling AO

“Daarmee willen we uitdrukkelijk aantonen dat we openstaan voor alle kinderen en jongeren. Dat we geen eilandje op zich vormen, geen apart groepje, maar deel blijven uitmaken van de grotere omgeving rondom ons. De inbedding in de buurt, het lokale netwerk, is belangrijk”

Chiro wil geen eiland zijn, maar groepen hebben wel een eiland-gevoel

- Opportuniteiten gemist/onderbenut
- Concept ‘Chiro’ / ‘jeugdwerk’ niet gekend: ondersteunende kracht buurt beperkter
- Toch band met de buurt: identiteit buurt speelt mee in werking

Op welke manier kan Chiro (meer) verbinding maken met de buurt ?

- Betekenis van plaats
- Op welke manier kan stedelijk context bijdragen tot solidariteit?

Onderzoeksvragen :

- Hoe lezen en definiëren Chirogroepen hun buurt/context?
- Op welke manier beïnvloedt die (Brusselse) context de Chirogroep?
- Hoe speelt de Chirogroep in op die (Brusselse) context?

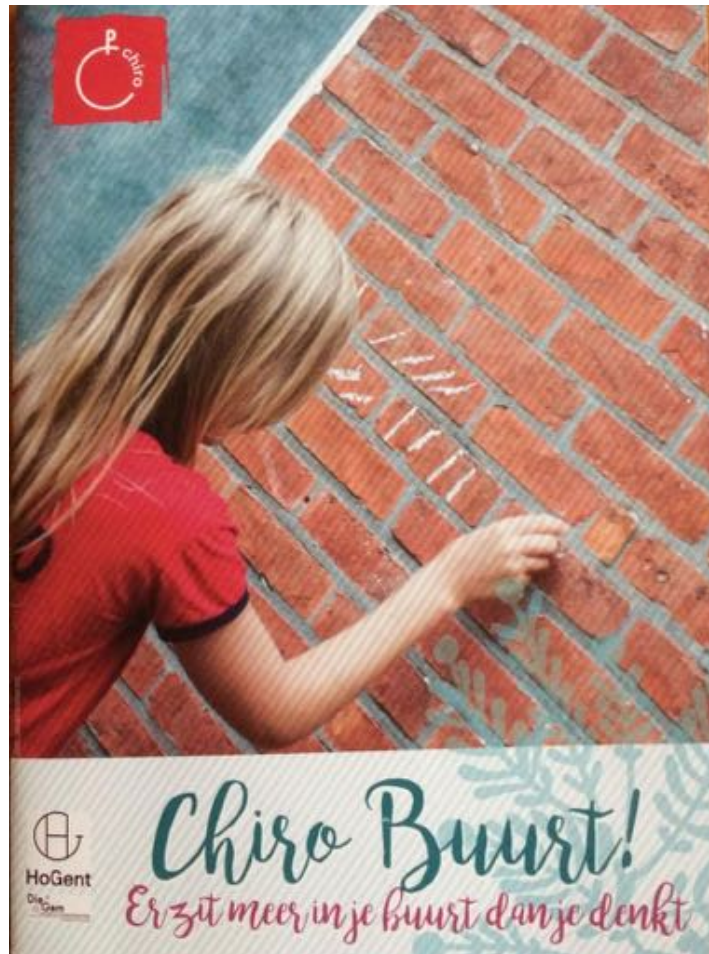
Actietraject

- 2 Brusselse Chiro-groepen
Chiro Jijippeke (Sint-Jans-Molenbeek)
Chiro Sint-Anneke (Koekelberg)
- i.s.m. Stadswerkers Brussel

“Chiro Buurt!” brochure

“Chiro Buurt!” brochure

Fase 1:

Buurtanalyse

Wat is het actieterrein van jouw Chiro?

Fase 2:

Buren zoeken

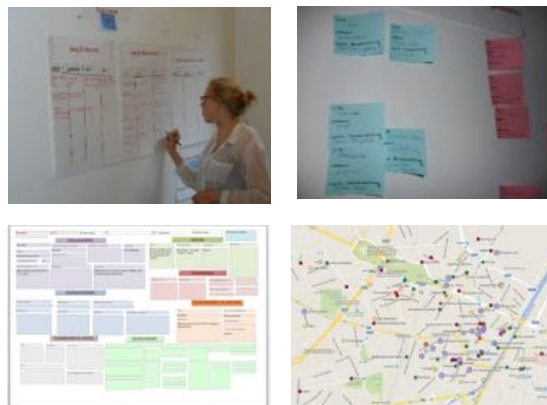
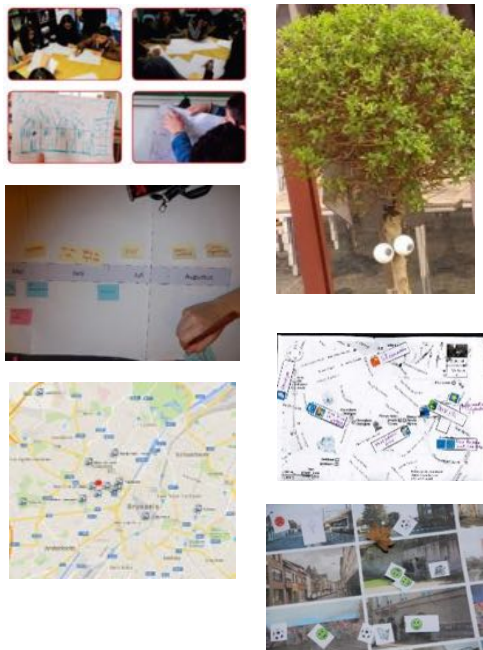
Wie is er allemaal in jouw buurt actief?

Fase 3:

Inzetten op buurtsolidariteit

Hoe maak je nog meer verbinding met je buurt?

Buurtanalyse

- Chiro-activiteiten
- Leidingsactiviteiten

Laag 1

Fase 1:

Buurtanalyse
*Wat is het
actieterrein van
jouw Chiro?*

- Bereik
- Werving

Laag 2

- Overlegfora
- Buurtactiviteiten
- Buurtactoren

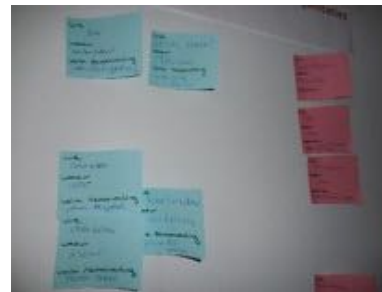
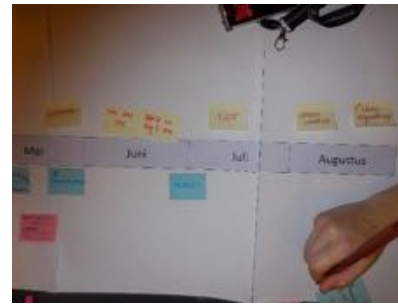
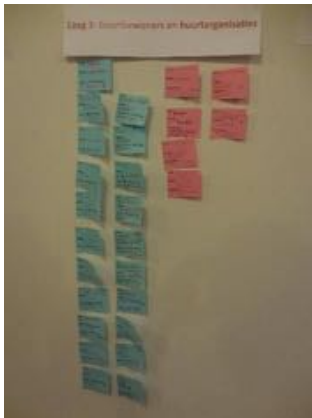
Laag 3

Fase 2:

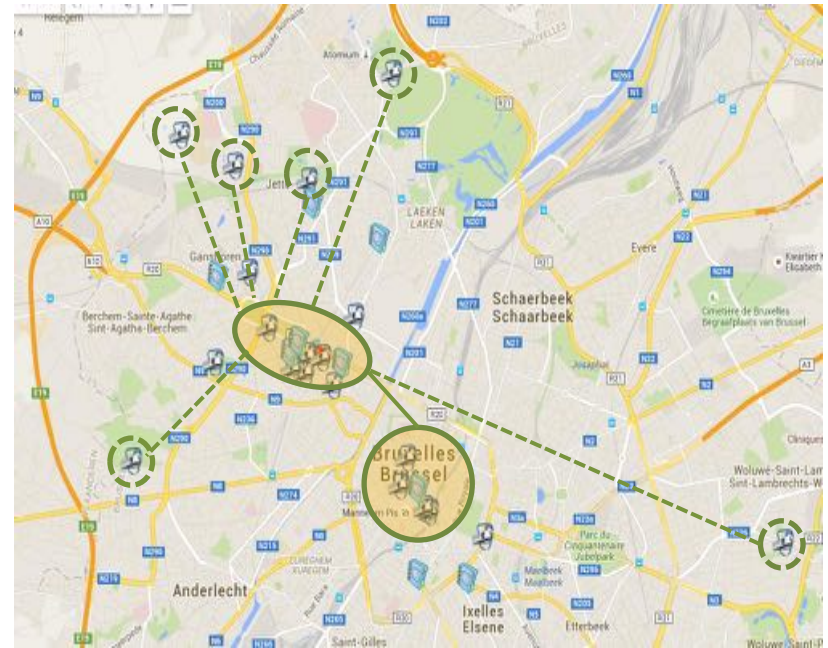
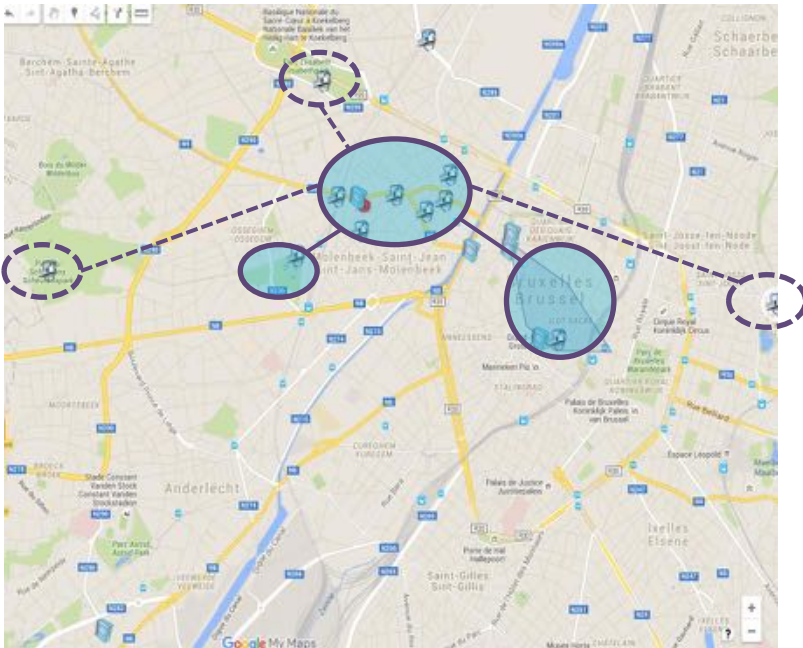
Buren zoeken
*Wie is er
allemaal in jouw
buurt actief?*

Buurtanalyse

De buurt ?

De buurt ?

- De buurt \neq de onmiddellijke omgeving
- De buurt \neq heel Brussel
- De buurt =
 - Geheel van eilandjes in Brussel die veel gebruikt worden
 - en als 'ons' terrein worden beschouwd

Buren zoeken

- Ook hier sterk verspreid
- “Mekkaar kennen maakt samenwerken gemakkelijker”
- Gemeente-actoren → Communautaire context
- “Weinig actoren in de buurt” → Blijkt al bij al mee te vallen

- Relatief weinig inhoudelijke samenwerking (zeker buiten Chiro)
- Weinig structurele samenwerkingen
 - **De vraag is ook of dat wel moet en waarom wel/niet**

Hoe (nog meer) verbinding maken met de buurt? (speerpunten kiezen)
Met welke actie wil je de buurt intrekken? (inzetten op buurtsolidariteit)

Via verschillende insteken:

- Herkenbaarheid

Hoe maak je het concept Chiro duidelijk?

- Zichtbaarheid

- Hoe kan je als Chirogroep relevante actoren aanspreken en betrekken?

- Wat kan Chiro nog meer betekenen voor de buurt?

Solidariteit in diversiteit door

- **Ontmoeting** : belangrijk in de totstandkoming van solidariteit, maar ontmoeting op zich is niet voldoende.
- **Plaats** (territoriaal en relationeel) is cruciaal : Chiro verbinden met buurt waarin de groep functioneert
- Rond chiro-groep een **vorm van plaatsgebonden gemeenschap** creëren waarin betrokkenheid op elkaar en/of solidariteit mogelijk gemaakt wordt (cf. 'iedereen mee op kamp')

Geconcretiseerd als herkenbaarheid, zichtbaarheid, aanspreekbaarheid en iets terug doen voor de buurt

→ transformatie?

Divers durven denken

“De leden moeten zich niet aanpassen aan Chiro, maar Chiro moet haar werking aanpassen aan de leden. Je moet stilstaan bij waar je voor staat, welke waarden, normen en hoe je dat zo kan brengen dat iedereen zich daarin kan vinden”

Solidariteit in diversiteit is meer dan enkel de zichtbare verschillen

Het gaat ook over een attitude, een state of mind, waarin evidenties, waarden, normen, tradities bespreekbaar kunnen worden gemaakt (**transformatie**)

City Pirates

Valorisatieconferentie 25-11-2016

DieGem: Floor Spijkers & Marjan Moris
City Pirates: Oscar Coppieters

City Pirates

Transformatie van traditionele club SC Merksem
naar sociaal project City Pirates

Inspelend op diversiteit in
grootstedelijke context

Faillissement clubs in onder andere Luchtbal en
Linkeroever

City Pirates

Voetbal is de motor, sociaal engagement de brandstof en diversiteit de kracht.”

Voetbal is het middel om jongeren te bereiken, betrekken en empoweren

- ⚽ Meer dan 1000 spelers
- ⚽ 80 nationaliteiten
- ⚽ Actief in 4 wijken:

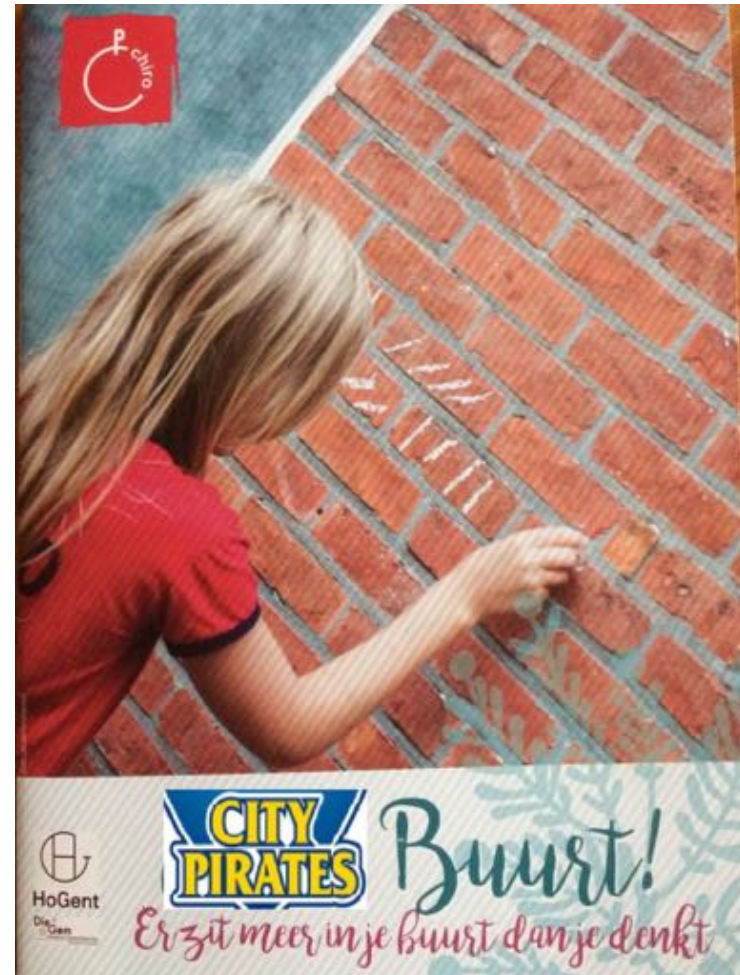
Merksem, Linkeroever, Luchtbal en Deurne

Actie onderzoek

Hoe transfereer je het CP model naar Linkeroever?

-> City Pirates Buurt!

1. Buurtanalyse

Voorgeschiedenis
voetbal op Linkeroever

Kaart maken:
Waar wonen de spelers?

Huisbezoeken

- ⚽ uit wat voor gezinnen komen de spelers
- ⚽ met welke problemen kampen zij (kansarmoede, werkloosheid, kennis van Nederlands,...).
- ⚽ Hoe leven mensen in de buurt?

2. Buren zoeken sociale partners LO

Doorverwijzen en ondersteunen:

- ⚽ OCMW
- ⚽ CAW
- ⚽ VDAB
- ⚽ Lokale Medische Cel
- ⚽ District Antwerpen
- ⚽ Stad A: Atlas, Servicepunt vrijwilligers, Jeugdpreventie
- ⚽ Justitie en ELEGast
- ⚽ Jeugdrechtbank

2. Buren zoeken

Gezamenlijke projecten

- ⊕ Buurtsport
- ⊕ Formaat
- ⊕ KDG Hogeschool
- ⊕ AP Hogeschool
- ⊕ Antwerp management school
- ⊕ Digitale wolven
- ⊕ Teach for Belgium
- ⊕ Scholen uit de buurt
- ⊕ Bibliotheek en cultureel centrum
- ⊕ Rode Kruis Opvangcentrum
- ⊕ Katrinahof
- ⊕ VDAB
- ⊕ Woonzorgcentrum
- ⊕ Stad A: Sporting A, Samen Leven

3. Speerpunten kiezen en 4. Inzetten op solidariteit

Werken aan een gemeenschap van clubouders

-> DieGem actieonderzoek

- ⚽ Twee World Café sessies met ouders
- ⚽ Slotevenement aan einde voetbalseizoen
- ⚽ 'City Pirate Parent' identiteit

DieGem:

Ontmoeting & gedeelde waarden en normen als bronnen van solidariteit

Leerprocessen van socialisatie en subjectivatie: 'wij zijn ook deel van City Pirates'

Verbindende leerdynamiek en gemeenschapsvorming

3. Speerpunten kiezen en 4. Inzetten op solidariteit

Samenwerkingsprojecten opstarten,
bijvoorbeeld met scholen:

- ⚽ Bezoek aan scholen
- ⚽ Scholen tornooi
- ⚽ Huistaakbegeleiding aanbod op de club

3. Speerpunten kiezen en 4. Inzetten op solidariteit

Legitimiteit verkrijgen in de buurt via organisatie voetbaltoernooi op verschillende plaatsen

- ⚽ Jeugd aanbod tijdens vakantieperiode
- ⚽ Meer spelers uit 'blanke' wijk LO aantrekken
- ⚽ Zichtbaarheid van de club
- ⚽ Jeugd van verschillende wijken met elkaar in contact brengen

Samengevat

Solidariteit in diversiteit door

- ⚽ Transformatie van werking
- ⚽ Gedeelde waarden en normen
- ⚽ Ontmoeting stimuleren
- ⚽ Veranderde betekenis van plaats
- ⚽ En een gemeenschap te vormen van ouders, partners, sponsors, vrijwilligers, spelers

- BUURTANALYSE
 - Wat is het actieterrein van je werking, waar worden activiteiten gedaan, waar wonen deelnemers, .. ?
- BUREN ZOEKEN
 - Wie is er in je buurt actief, met wie werk je (niet) samen, ... ?
- **BUURTSOLIDARITEIT AANBOREN**
 - Hoe kan je (nog) meer verbinding maken met de buurt ? Hoe (nog meer) verbinding maken met de buurt? (**speerpunten kiezen**)
 - Met welke actie wil je de buurt intrekken ? (**inzetten op buurtsolidariteit**)

In groep

In groepjes van 5

Kies één concrete praktijk / organisatie

We gaan ervan uit dat stap 1 en 2 gezet is

- Stap 3 : speerpunten kiezen
- Stap 4: inzetten op buurtsolidariteit

Speerpunten kiezen

- Waarom is het belangrijk om verbinding met de buurt te maken?
 - Wat weet je uit de buurtanalyse (stap 1)?
 - Wat weet je uit burens zoeken (stap 2)?
- Wat wil je verbeteren, veranderen, aanpakken?
- Welke zijn je prioriteiten?

Buurtsolidariteit aanboren

Met welke actie wil je je buurt intrekken?

(zie brochure)

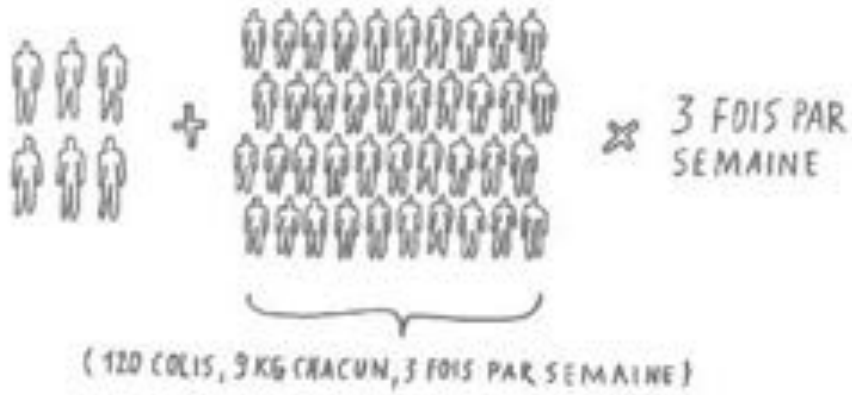
- Zichtbaar worden voor de buurt
- Je praktijk / organisatie herkenbaar maken
- Je netwerk versterken
- Iets doen voor de buurt

Professioneel ondersteunen van solidariteit in diversiteit...

... bij een diverse groep burgers die samen voedselverspilling tegen gaan

Introduction

Pistes pour l'action recherche au début:

- **(1) Reconnaissance:**

- «On cherche une reconnaissance politique pour ce qu'on fait, on veut diffuser le message que ce qu'on fait a du valeur, une reconnaissance politique pour les actions positives »

- **(2) Citoyenneté:**

- «On a l'idée d'introduire une demande de régularisation collective sur base du projet »

- **(3) Visibilité et transmission du modèle:**

- «On veut publier le parcours, le processus qu'on a fait avec le group de CA pour les sans papiers qui veulent savoir comment s'organiser, comment concrétiser un projet »

Link met de inzichten (I)

Stelling 4: BURGERSCHAP

Vandaag de dag worden vele nieuwkomers en migranten niet behandeld als gelijke burgers. Wanneer burgerschapsstatus faalt hen toegang te geven tot solidariteit, nemen ze hun toevlucht tot burgerschapspraktijken om solidariteit in diversiteit te stimuleren. Onze case studies tonen aan dat burgerschap als praktijk gaat over het publiek maken van bepaalde kwesties en de creatie van een gemeenschap.

Vragen:

- ➔ Hoe vertalen burgerschapspraktijken zich in claims tot erkenning?
- ➔ Welke kwesties worden publiek gemaakt?
- ➔ Hoe wordt een solidaire gemeenschap gecreëerd worden rond deze kwesties?

Link met de inzichten (II)

Stelling 1: TRANSFORMATIE - ERKENNING

De uitdaging van solidariteit in diversiteit wordt vooral bekeken vanuit een sociale cohesie insteek. Sociale cohesie ziet solidariteit vooral als afhankelijk van integratie in de maatschappij. In de DieGem case studies stellen we vast dat solidariteit in diversiteit vaak transformatie vereist van sociale structuren. Transformatie kan plaatsvinden in termen van herverdeling, erkenning en vertegenwoordiging.

Vragen:

- ➔ Vereist erkenning vanuit de overheid en het ruimere middenveld integratie dan wel transformatie?
- ➔ Welke barrières werpen zich op om de werking van een informele vereniging als Collectif Actif erkend te krijgen?

1. Optekenen mondelinge geschiedenis via twee focusgroep-gesprekken
2. Opstellen en indienen dossiers voor prijzen uitgereikt door het middenveld
3. Voorstelling werking CA aan professionals tijdens Viboso vorming
4. Ontwikkeling van pedagogisch instrument
5. Collectieve evaluatie van interventies via focusgroep

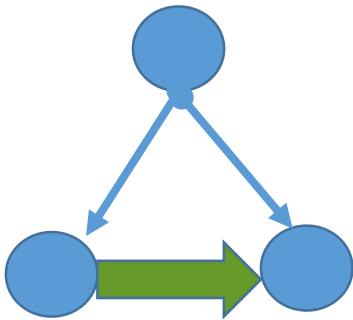
Inzichten (I): Burgerschap

- *Startpunt*: In de afwezigheid van burgerschapsstatus, ontwikkelt CA **burgerschapspraktijken** met oog op solidariteit in diversiteit
- In plaats van expliciete claims tot regularisatie te maken, profileren CA zich als **'actieve burgers'** die zich inzetten voor precare medeburgers en voedselverspilling en voedselarmoede trachten tegen te gaan ('horizontale solidariteit')
- Burgerschapspraktijken maken **kwesties** van voedselarmoede en administratieve precariteit **zichtbaar**
- Om erkenning te krijgen, tracht ze een **publiek te creëren** dat in staat is steun deze kwesties ter discussie te stellen en aan te kaarten

MAAR

- Het informele karakter van hun werking gesitueerd in het 'hier en nu' belemmert de uitbouw van een sterke **solidaire gemeenschap** met bondgenoten
- **Zichtbaarheid** leidt niet automatisch tot **(h)erkenning**
- Burgerschapspraktijken **niet rechtstreeks** tot formeel burgerschapsstatus

Vivre sa citoyenneté= Devenir un acteur de changement

A.: «Le but principal du projet c'est justement prendre les choses à l'inverse, c'est d'abord vivre sa citoyenneté, et à travers le projet, à travers la lutte de citoyenneté, cibler la régularisation. ... »

« C'est un mouvement avant-gardiste justement qui a trouvé une voix parallèle à la lutte politique, qui veut s'accaparer la citoyenneté et devenir un acteur de changement, ...un changement concret ...autours de soi dans une espèce de solidarité... »

Citoyenneté: Parc Maximilien (I)

Communiqué de presse:

« À nos yeux, ces gens (refugiés, mais aussi des autres gens dans le précarité) ne peuvent être exclus de la grande table de la solidarité citoyenne : telle est la philosophie de notre « Cuisine du monde ne peuvent être exclus de la grande table de la solidarité citoyenne pour tout le monde », telle est notre décision de continuer notre lutte, au-delà du chapitre des « réfugiés ».

Communiqué de presse:

« En attendant, nous réaffirmons notre désaccord avec les représentants de la plateforme qui ont ... été invités, par de nombreux acteurs de terrain, à négocier de façon plus musclée avec le gouvernement, à ne pas prendre de décisions sans concertations, à évacuer le caractère paternaliste de leur vision des réfugiés, à pratiquer l'horizontalité et le respect d'une démocratie interne dans le camp, à ne pas se montrer hautains et dictatoriaux envers des véritables acteurs de terrain, à mobiliser les réfugiés pour les intégrer aux réunions, etc. Rien de cela n'a été fait. »

Inzichten (II): Erkenning

- Om gehoor te vinden bij het ruimere middenveld moet CollectActif zich de **'taal' aanmeten van professionals**
- Onderzoekers schakelden zichzelf in als **'spin doctors'** om de praktijken van CA gesitueerd in het 'hier en nu' te vertalen naar narratieven over het 'traject, de visie, de doelgroep, de partners, de organisatiestructuur' van CA
- Het zichtbaar maken van CA's praktijken naar het middenveld toe leidde tot **vormen van erkenning van CA's maatschappelijke bijdrage**
- Bij Collect Actif zelf:
 - Prijs Vluchtelingenwerk Vlaanderen
 - Aanbod symbolisch lidmaatschap aan onderzoekers

3. Inzichten verzamelen

3.1. Welke schiedde-onderzoek is de organisatie?

	Organisatie	Project / Activiteit	Doel	Doelgroep (personen, organisaties, ...)	Verenigingsvorm (organisatie, netwerk, ...)
1. Naam organisatie					
2. Naam project / Activiteit					
3. Doel					
4. Doelgroep (personen, organisaties, ...)					
5. Verenigingsvorm (organisatie, netwerk, ...)					
6. Doel					
7. Doelgroep (personen, organisaties, ...)					
8. Verenigingsvorm (organisatie, netwerk, ...)					

3.2. Inzichten verzamelen van de organisatie

Wat zijn de belangrijkste inzichten die u heeft verzameld?

- Over de organisatie: Doel, visie, strategie, partners, ...
- Over de activiteiten: Doel, visie, strategie, partners, ...
- Over de doelgroep: Doel, visie, strategie, partners, ...

3.3. Inzichten verzamelen van de organisatie

Wat zijn de belangrijkste inzichten die u heeft verzameld?

Naam: Naam:

Verzend uw formulier terug naar:

Reconnaissance (Prix)

Reconnaissance (Prix)

A: « Moi je pense que la question de reconnaissance, ... c'était pas en terme de prix, mais en terme de... la reconnaissance par rapport à des migrants, surtout à ceux qui ont le statut de sans-papiers comme étant des initiatives qui ont ...faites quelque chose de positive dans la société autour de la question de la précarité alimentaire.»

M. « (U)n tel reconnaissance (prix), ... voilà tu te sens que, voilà, tu es dans le même ligne que des asbl's avec leurs statuts etcetera, donc on est juste un collectif, on est dans le même ligne».

Inzichten (III): Transformatie

- CA stoot echter op **formele en informele barrières** die de verdere uitbouw van solidariteit in diversiteit belemmeren
 - Uitgesproken politieke houding conflicteert met 'neutraliteit' formele organisaties
 - Taalbarrières (Nederlands)
 - Formele uitsluiting van subsidies
 - Problemen met organisatiestatuuut als feitelijke vereniging
 - Problemen met uitbetalingen gezien burgerschapsstatus
- Toont aan dat het **middenveld** op zo een manier voor-gestructureerd is dat informele burgerschapspraktijken onvoldoende worden opgepikt
- Tegelijkertijd ontbreekt het vaak aan **onderhandelbaarheid** om de gedeelde verantwoordelijkheden over gezamenlijke projecten op een gelijkwaardige basis te bepalen

Obstacles: Partenariats vs Autonomie

Communiqué de presse:

«Sous prétexte d'un malentendu sur la communication... alors que notre demande concernerait le statut de personnes sans papiers ...et tout de suite après c'était un non ... Nous étions demandeur d'une médiation, d'une discussion avec nos partenaires. Au lieu de discuter et essayer de démêler la situation. notre représentant ... a été gentiment mis de côté sans aucune explication. Bravo à cultureghem et les abattoirs. Pour avoir abusé de notre confiance. Pour avoir récupéré notre sueur ».

Obstacle de la langue

A: «Par rapport à la langue, le néerlandais était un obstacle pendant le moment de l'évènement (Prix Vluchtelingenwerk). Malheureusement en Belgique, c'est tri-communautaire, donc.. je pense que, on l'a fait aussi avec l'outil pédagogique, la version néerlandophone justement. »

Conclusies (I)

BURGERSCHAP (Inzicht 4)

Hoe vertalen burgerschapspraktijken zich in claims tot erkenning?

- Een precair **burgerschapstatus** werpt barrières op voor solidariteit in diversiteit
- Desalniettemin ontwikkelen mensen zonder papieren **burgerschapspraktijken** die erkenning vragen voor hun **actieve participatie in en bijdrage aan de samenleving**

Welke kwesties worden publiek gemaakt?

- Deze praktijken maken **kwesties** zoals precarisering, voedselarmoede en voedselverspilling en de negatieve effecten van de huidige migratiepolitiek zichtbaar en bespreekbaar

Hoe wordt een solidaire gemeenschap gecreëerd worden rond deze kwesties?

- Door mensen in een precaire positie **eigenaarschap** te geven van het project en bondgenootschappen te creëren op basis van **gelijkwaardigheid**

TRANSFORMATIE – ERKENNING (Inzicht 1)

Vereist erkenning krijgen integratie dan wel transformatie?

- **Erkenning** krijgen voor burgerschapspraktijken vereist zowel **integratie** in bestaande structuren (zoals het middenveld) als de **transformatie** van deze structuren

Welke barrières werpen zich op voor erkenning?

- Het middenveld is zo voorgestructureerd dat **informele praktijken** weinig (h)erkend worden
- **Politieke stellingname** bemoeilijkt bondgenootschappen met erkende organisaties
- Wanneer mensen in een precaire positie **erkenning krijgen als professional**, hebben bondgenootschappen meer kans op slagen

Produit de valorisation recherche-action: Outil Pédagogique

SOMMAIRE

Introduction

Pourquoi ? Objectifs

Impact ? Collectif Actif en chiffres

Le Trajet

Une vision innovatrice : La solidarité horizontale

A qui on s'adresse ? Public

Qui porte le projet? Sans papiers, mais pas sans idées.

Avec qui ?

A Essayer : Recettes a base de récup

Stratégies pour réagir sur le terrain :

La citoyenneté par acte

Info prix reçu

Oefening/Exercice (15 min)

- Neem in groepjes van vijf de drie **'strategieën voor acties op het terrein'** door in het pedagogisch instrument (p. 12)
- Stel jezelf de volgende vragen:
 - *Zou het mogelijk zijn binnen jouw organisatie gelijkaardige acties op het terrein te ondernemen?*
 - *Wat is de politieke relevantie van deze acties volgens jullie?*
 - *Hoe kunnen professionals er toe bijdragen dat het maatschappelijk belang van dergelijke acties (h)erkend wordt?*

